

ze bedoeld is voor ongecompliceerde praktijkbehoeften, verdraagt dan ook geenszins de vergelijking met breedvoerige standaardwerken als dat van prof. M. Verwilghen terzake, waarvan wij reeds eerder een recensie verzorgden (*Panopticon*, 1986, p. 301-304).

Nochtans blijft ook de rechtshulpverlener liefst omzichtig met blind vertrouwen in handleidingen van het voorliggende soort. Hier en daar immers neemt de auteur standpunten in die niet op onverdeelde wijze door rechtsleer of rechtspraak worden gevolgd. Zo o.m. op het punt van de berekening van de samenwoningsplicht voor gehuwden (bespreking van art. 16 § 2 van de Wet, nr. 56 op p. 30; verkrijging van de Belgische nationaliteit door de vreemde echtgenoot van een Belg). Professor Verwilghen hangt hier b.v. een meer voorzichtige interpretatie aan in zoverre hij, overeenkomstig ontleding van voorbereidende werken en parlementaire werkzaamheden, slechts post-nuptiale samenwoning in aanmerking meent te kunnen nemen voor de berekening van de vereiste minimumtermijn van 6 maanden. En hierin volgt hij de eerste jurisprudentiële toepassingen door een strenge meerderheidsopvatting (men leze o.m. als illustratie op bedoelde gestrengheid: Rb. Liège, 13 juni 1986, M.P./ Belg. Staat, *J.L.M.B.*, 1987, p. 1229-1230).

Onder voorbehoud van bovenstaande raadgeving aan de onbehoedzame practicus, klasseren wij deze bescheiden publikatie toch in het vakje van de 'betere' besprekingen van de geldende Belgische nationaliteitswetgeving.

Marie-Claire Foblets
deelredactie 'Vreemdelingen'

Wylleman A., 'Nietigheid van het gerechtelijk onderzoek of van afzonderlijke daden van onderzoek', Antwerpen, Kluwer rechtswetenschappen, 1987, 77 p.

Het betreft een zeer degelijk en goed geschreven benadering waarin de auteur, binnen de evolutie van een nulla poena systeem naar een inflatoir rechtshandhavingssysteem, goed aantoont dat de rechtsbescherming niet meer zozeer ligt in het waarborgen van de individuele zekerheid, maar veeleer in strafrechtspleging en rechtelijke organisatie.

De auteur inventariseert vrij uitvoerig de meestal juris prudentieel verzekerde bescherming van de burger door middel van nietigheden waarmee het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek kunnen aangetast zijn. Ook toont hij daardoor de bestaande leemten aan in het formele strafrecht. Steeds meer verschuift de discussie zich naar het handhaven van een delicaat evenwicht tussen individuele vrijheid, openbare orde en/of algemeen belang.

Ook dient het werk gesitueerd binnen een sterk in evolutie zijnde materie. Bepaalde facetten hadden m.i. wel meer gedifferentieerd kunnen benaderd worden. Daar waar daden van onderzoek en verwijzingsbeslissingen enerzijds, vaststelling van de nietigheid tijdens het gerechtelijk onderzoek en ter terechtzitting anderzijds, goed aan bod komen, was ook een benadering mogelijk geweest in hoofde van de onderzoekende en behandelende magistraat en/of andere persoon. Op die wijze zouden nu minder sterk of niet behandelde thema's ook aan bod zijn gekomen (b.v. nietigheid door het niet bezitten van de nodige kwalificaties als verbalisant).

In een tweede deel belicht D. Vandenbossche op een voortreffelijke wijze 'Het vooronderzoek bij de Londense Magistrates' Court' bij aanvragen tot uitlevering. Dit sterk in de actualiteit staande thema (naweeën Heizeldrama) wordt er op goed leesbare en inhoudelijk degelijk uitgebouwde wijze uiteengezet.

B.W.

Hennau-Hublet, Chr., 'L'activité médicale et le droit pénal. Les délits d'atteinte à la vie. L'intégrité physique et la santé des personnes', Bruylant, Bruxelles, 1987, 475 p.

Dit lijvige eindwerk — ± 1500 p. — is het resultaat van een ambitieus project. De schrijfster geeft een kritische toepassing van het strafrecht op het medisch handelen, meer bepaald waar het gaat om de lichamelijke slagen en verwondingen, en doodslag. Zij wil heel in het bijzonder de slagen en verwondingen en doodslag toegebracht door artsen belichten gezien zij de meeste kansen hebben aan de juridische controle te ontsnappen op basis van discretie en beroepsgeheim.

Mevr. Hennau poogt met ontzettend veel geduld, voorzichtigheid en scherpzinnigheid, de rechtspraak te ontrafelen teneinde verbanden te leggen tussen oorzaak en gevolg.

Zij beschrijft achtereenvolgens:

- de macht en beperkingen van het medisch beroepsgeheim;
- het begrip 'nalatigheid';
- het begrip 'verzuim' en de wettelijke beschuldiging;
- het causaal verband;
- de morele toerekenbaarheid.

Uit alle geraadpleegde rechtspraak blijkt dat een simpele en strikte toepassing van de geldende regels moeilijk is. Heel wat nuanceringen belichten de bijzonderheden en de moeilijkheden van de 'geneeskunst' samen met de noodzakelijke en onontbeerlijke bescherming van de patiënt.

Het hele werk wordt afgerond met een zeer volledige bibliografie (meer dan 30 p.). Een werk dat zeker op de werktafel van rechters moet terecht komen, doch evenzeer van dienst kan zijn voor artsen en verzekeringsgeneeskundigen.

Het is tenslotte een briljante poging om 'strafrecht' en 'geneeskunst' te verzoenen.

J. Van Remoortel

Cuyvers, Guido, 'De maatschappelijke marginalisering van het slachtoffer van misdrijven', Antwerpen, Kluwer rechtswetenschappen, 1986

Met vreugde begroeten we de verschijning op de Belgische markt van een werk met victimologische aanspraken. Immers, de laatste decennia is de internationale wetenschappelijke belangstelling voor het slachtoffer stadig gegroeid.

Deze studie, die twee delen bevat, benadert ten eerste de victimologische problematiek vanuit de bestaande theorievorming. In het tweede deel bewerkt de auteur de empirische gegevens van zijn eigen onderzoek.

Guido Cuyvers doorlicht de marginalisering van het slachtoffer in de straf-